

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux, Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — **RECLAMR** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 149.

Brașov, Joi 8 (21) Iulie.

1904.

Toastele dela Putna.

I.

La banchetul, ce s'a dat Sâmbătă, după celebrarea parastasului pentru Ștefan cel Mare, la Putna în onoarea dăii și a oșpeților, și care a fost presidat de guvernatorul Bucovinei prințul Hohenlohe, s'au pronunțat câte-va toasturi semnificative de-o importanță nu numai istorică și culturală, ci tot-odată și politică. Faptul acesta fū relevat și de cătră unul din toaștanți, (d. Nicu Filipescu din România), care a și tras din el rezultat, dăcând cam următoarele: Guvernele Austriei și României trăiesc de timp îndelungat în raporturi de amicitie. Acesta a fost alianța rațiunii. Serbarea de azi a făcut să fie și o alianță sigilată prin simpatie.

Nu scim decât distinsul orator a întrebunțat aceste seu alte cuvinte analoșe, dăr în sensul indicat a mulțumit și dănsul guvernului pentru călduroșă și escelenta primire, ce cu concursul și consimțământul acestuia s'a făcut în Bucovina oșpeților români.

Guvernul austriac a ținut nu numai de a fi prevenitor față cu guvernul român și cu oșpeții veniți din România, ci a voit să mai arate cu acesta ocaziune, că este amicul prosperării Românilor din regat și în același timp vrea să fie tolerant și binevoitor cătră Români supuși austriaci, recunoscând tot odată legitimitatea interesului ce-l poartă frații independenți ai acestora pentru bunăstarea și progresul lor în cultură.

Prințul Hohenlohe, aducând un omagiu public Românilor, și-a exprimat în același timp credința, că oșpeții din România, vor duce cu ei convingerea, cum-că conaționalii lor din Bucovina sunt bine tratați și se află bine sub egida legilor austriace.

Etă nota politică a manifestațiilor dela banchetul din Putna.

Nu este nouă atitudinea acesta principiară a cercurilor conducătoare din Austria în relațiunile cu statele vecine răsăritene și în deosebii cu România. Ea a fost preconisată mai ales pe timpul cât a stat răposatul conte Kalnoky în fruntea afacerilor esterne ale monarhiei, și până la un punct ôre-care putem dăce că a fost inițiată chiar de maghiarul conte Iuliu Andrassy.

O deosebire mare era însă în vederile acestor doi ômeni de stat, cari s'au succedat la oficiul de esterne din Viena, de la înființarea dualismului încôc. Andrassy stăruia pentru susținerea celor mai amicabile raporturi cu România și cu Sârbia, dăr în ce privea pe Români și Sârbi supuși austro-ungari, cestiunea națională a acestora voia să-o elimineze cu totul din programul politice esterne a monarhiei și să-o considere ca un *noli me tangere*, ca fiind rezervată numai și numai chibzuirii și arbitriului guvernelor dualiste. Contele Kalnoky a schimbat formula acesta cu două fețe, ce conține în sine cea mai mare contradicere și a dăis: politica noastră esteriôră trebuie să mărșă mână 'n mână cu cea interioriă și decât voim să fim amicii Românilor și Sârbilor independenți, nu putem să ignorăm interesele de esistență și de progres național ale conaționalilor lor supuși ai monarhiei noastre; nu ne e permis să fim intoleranți față cu ei, ci se cere să-i tratăm cu cruțare și cu bunăvoință.

Punctul acesta era, asupra căruia Mihail Cogălniceanu de fericită aducere aminte, nu se putea intelege nicădecum cu Iuliu Andrassy. Intrebându-l odată Cogălniceanu de ce este așa de greu a se afla un *modus vivendi* între Români și Maghiari în Transilvania, Andrassy îi răspunse, că piedeca principală a unei înțelegeri sunt Maghiarii transilvăneni, cari nu vor pace una cu capul și

apoi mai sunt și considerațiuni de altă natură din punctul de vedere al intereselor statului.

„Români dela d vóstră”, îi replică Cogălniceanu, „ar trebui să fie o trăsătură de unire între România și Ungaria, din care cauză ar trebui să se bucure și ei de scutul legilor, de toate binefacerile unui regim de libertate și de dreptate”.

Accentele cordiale, ce răsună din cuvintele pronunțate de guvernatorul Bucovinei prințul Hohenlohe la banchetul din Putna, să fie ôre anunțarea realizării apropiate a acelei trăsături de unire între monarhia habsburgică și regatul României?

In amintirea lui Ștefan cel Mare.

Banchetul din Putna.

Pe lângă însemnătatea istorică-culturală, serbarea de la Putna a avut și o însemnătate politică, care a eșit în relief în toasturile ce s'au rostit la banchetul din Putna, în ziua de 3/16 Iulie.

În timp ce poporul a fost ospătat deosebit, — într'un pavilion construit la stânga bisericii s'a oferit un banchet celor invitați. Menu-ul împodobit cu efigia lui Ștefan cel Mare și vederea mănăstirii Putna era tipărit românesc.

În fruntea mesei era prințul Hohenlohe, având la dreapta sa: pe consulul României d-l Cogălniceanu, Dr. Neumann prof. univ. din Viena. Rev. Simits, Klari, președintele tribunalului, și Vintilă Brătianu, ér la stânga pe metropolitul Repta, mareșalul Lupul, generalul Angheliescu, arhimandr. Calinescu, în față: d-l St. Șendrea și fiica sa, d-na Dr. Popovici, D. Onciul, Th. Ghica și Butculescu etc.

La șampanie metropolitul Repta a ridicat primul toast în limba germană dăcând:

„Aniversarea acesta de doliu este în același timp și o dă de bucurie pentru noi toți. Români, din cari mulți sunt supuși loiali ai M. S. Impăratului celebrăz

virtuțile și talentele unuia dintre cei mai mari principii ai lor, care a fost un principe evlavios și sfânt. Românii pot fi mândri de el. (Trăiescă! Trăiescă!)

Ceea ce a sēmănat Ștefan cel Mare, a produs ródre glorioșe pentru nēmul românesc.

Ridic paharul în sănătatea M. S. Impăratului, care scie să și aprecieze pe supușii săi credincioși. Ridic paharul în sănătatea E. Sale prințul de Hohenlohe, iubitul nostru guvernator. (Aclamațiuni entusiaste).

A toastat apoi prințul Hohenlohe.

Guvernatorul Bucovinei dintr'o delicată atențiune pentru oșpeții din România și în lipsa cunoscinței limbei române, pe care încă n'a avut timp s'o învețe, își termină toastul în franțuzesc dăcând:

Încă odată mulțumesc din inimă tuturor acelora, cari au luat parte la serbarea de astăzi, în special Românilor din regat.

Milióne de Români serbeză pretutindenea în acest moment o glorioșă aniversare. Un popor întreg a venit astăzi spre a serba cu noi virtuțile lui Ștefan cel Mare.

Guvernul este fericit de a aduce aici un omagiu public Românilor. Suntem siguri, că oșpeții noștri vor scie să se porțe cu demnitate și suntem siguri, că vor duce în țera lor convingerea, că conaționalii lor sunt bine tratați aici și că se simt bine sub egida legilor noastre.

Ziua de astăzi, Domnilor, este o dă de mare cucerire pentru noi.

Trăescă M. S. Impăratul!

După ovațiunile călduroșe aduse guvernatorului, a luat cuvântul d-l St. Șendrea mulțumind pentru primirea amabilă în limba francesă și română atât guvernatorului, cât și comitetului organizator în frunte cu baronul Hurmuzaki. (Baronul Hurmuzaki, după cum scrie „Universul”, a luat parte la serbări bandajate la cap, căci avuse un duel cu un tînăr din partidul poporal-democratic, care l'a insultat pe motiv, că baronul nu i-a invitat și pe ei la serbare).

Pofesorul Dr. Neumann de la univ. din Viena relevăz îngrijirea cu care guvernul restaurăz monumentele vechi istorice.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

De pe Valea Streiului.

— Priveliscă din natură. — „Ανάμνησις. — Fulgerile sferice. —

(Fine).

Ei bine, despre o ast-fel de aducere aminte (ἀνάμνησις) seu — grăind mai modern — despre o ast-fel de reproducere de idei e vorba în șirele următoare și se referă la așa hmitile „fulgere sferice”.

Forma cea mai obicnuită a fulgerelor e linia frântă; cu alte cuvinte, calea ce o apucă în generalitatea casurilor schinteile înfricoșate, ce ținesc din măruntăele norilor, se apropie de forma amintită. Le-am puté dăce și fulgere-săgétă. Aceste sunt „de nivou”, descărcându-se din nor în nor și „fulgere în zic-zac”, descărcându-se din nor în pământ.

O specie mai rară a acestor scânteii teribile sunt fulgerele sferice adecă nisce mingi seu globuri electrice, cari se propagă cu mai puțină iutélă, decât fulgerele

săgétă. Șciința le consideră drept descărcări retardate. Poporul nostru le cunósce fôrte bine și le asēmănă cu tot dreptul unor fuióre de cânepă. Rotunde la capătul inferior, ele lasă considerabilă cômă în urma lor, grație unei legi fiziologice-optice, în virtutea căreia impresia imprimată pe retina ochilor nu se pôte șterge momentan. De aci asemănarea cu fuiórele lungi, deși fulgerele sferice au formă de glob.

Aceste fulgere rare-ori aprind și rare-ori omóră. Sunt „fulgere seci” — cum le dăce țeranul nostru. În genere esplodéză ér în efectele lor sunt estrem de curioșe, încât le-am puté numi „fulgere capricioșe”.

Scriitorul acestor rënduri am avut ocaziune să le observ de câte-va ori. În Iunie 1901 le-am observat în două rënduri pe hotarul comunei Băesci lângă Hațeg și tot în vara acelu an (Iulie) încă odată în Hunedóra.*) În toate aceste ca-

*) În urma conținutului de fer a masivilor stâncóși se par frecvente descărcările în pământ — în jurul Hunedórei. Ar fi interesante observările comparative.

suri „trânsise” abia la 100—200 de pași de unde mă aflam, încât le-am remarcat — relativ bine. Urmări grave n'a lăsat nică unul — descărcându-se afară, pe hotarul liber.

Un cas interesant în efecte am observat Marți, 5 Iulie c. n. pe la ora 11 din dăi în Băesci. Un fulger sferic lovi în casa vecinului. Globul electric intră prin un colț de casă, sfășiă o mică brasă prin căprior și străbătú în casă. Aici se ramifică în două. O parte apucă pieziș pe lângă părete, sări într'un orologiu (curat) de nickel, atărnat în cuiú, și fără a-l vătéma cătuși de puțin, tot pe lângă părete și printre pat pētrunse în pivniță. Cealaltă parte apucă în direcție perpendiculară pe calea celei dintăiú, luând-o pe lângă tavan, lovind ritmic tencuiala (cum ar fi lovit-o cine-va cu ciocanul) și sări pe feréstră afară. În casă erau adunați vr'o 8 copii în jurul unui tovarăși de al lor, care murise tocmai în ziua precedentă. Nică unuia nu i-se întēplă nică un accident grav, esceptionând spaima sdravănă, cu care s'au ales pe urma detunăturii „scânteilor” (vorba copiilor) și

a pusderiilor de tencuială, ce au sărit de pe tavan și de pe părete. Un Italian — tatăl copilașului celui mort — stătea tocmai în prējma uși, pe galerie, cu capul gol. Când zări lumina „simții o lovitură — dăcea el — peste capo și credeam căr's morto. Atunci vėdquíu, că sar copiii afară din casă și simții, că totuși mai trăesc”. Pe cât se vede simții și el sguduitura obicnuită la descărcările electrice, din care se reculesc însă iute și de grabă, alergând să ducă vr'o două gălete de apă în pivniță, unde se aprinse un mănunchiú de pae uscate.

Alte esemple interesante aminti Camil Flammarion într'o conferență ce o ținu an-terț înaintea „Societății astronomice din Francia”.

Lovise fulgerul sferic într'o odaie din Marseille, unde ședea o fetiță la masă, fără să ajungă cu piciórele la pământ. Fulgerul se rostogoli pe padiment, ér ajungând în dreptul fetiței, se ridică în formă de spirală în jurul ei și fără a o vătéma sări în urloiu, pe unde apucă afară cu sgomot asurditor.

În comuna Rainerup ospătariul pri-

că „națiunea“ va fi într'adevăr bătă și nebună atunci, când cu ochii închiși ar vota lista civilă.

Ministrul președinte *Tisza* ia cuvântul și vorbește mai mult în cestiune personală.

Războiul ruso-japonez.

O luptă la trecătoarea Motien.

În partea de nord a munților Fönșulin, la trecătoarea *Motien*, s'a dat la 17 Iulie n. o luptă mare, care a durat nu mai puțin de 15 ore. Armata generalului *rus Keller* a atacat cu mare cutezanță și înverșunare armata lui *Kuroki*. Despre rezultatul acestei lupte însuși generalul *Kuroki* anunță la Tokio, dîcînd, că două atacuri ale Rușilor au fost respinse, dîr că pierderile nu sunt cunoscute încă. O telegramă a lui *Kuropatkin* spune, că Rușii au atacat mai întâiu pe Japonezi, dîr că s'au retras în fața forțelor preponderante ale inamicului. Rușii în retragere au fost atacați de Japonezi. Ei au resistat timp de 15 ore și au pierdut în lupta această mai mult de o mie de omeni.

Evident, că Rușii voiau să împiedece înaintarea Japonezilor spre *Liaoyang*, dîr încercarea, acum repetată, nu li-a succedat.

Asediarea Port-Arthurului.

Despre asediarea Port-Arthurului scrierile mai nouă spun următoarele:

O depeșă din *Washington* dîce, că acolo nu se crede, că s'ar fi amînat atacul general contra fortăreței de la Port-Arthur. Generalissimul *Oyama*, care a debarcat la *Dalny* cu 2 diviziuni, va conduce în persoană asediarea.

„*Köln. Ztg.*“ primesc din *Petersburg* scirea, că refugiații chinezi spun, că vasele japoneze transportă acum tunurile de calibru mare pentru asediare. De aici se explică de ce flota japoneză de la Port-Arthur nu dă semne de activitate. Mai multe atacuri ale Japonezilor au fost nu numai respinse, ci prin atacuri de baionetă Rușii au scos pe Japonezi din mai multe pozițiuni.

Agentia telegrafică din *Petersburg*, publică următoarea depeșă din *Mukden* cu data de 15 I. c.: Scrieri venite din sorginte japoneză confirmă, că Japonezii au atacat Port-Arthurul și că la început ei au avut succese. Mai târziu însă Japonezii au fost respinși cu mari pierderi. În luptele aceste a luat parte și flota rusă. Agentia telegrafică rusă observă, că telegrama acesta corespunde afirmării ei de la 13 I. c., că pierderile Japonezilor au fost de 30.000.

Diarele din *Viena*, *Berlin* și *Londra* publică o telegramă cu data de alaltăeri în care se dîce, că Port-Arthurul nu se va mai pute ține, decât câte-va zile. După o altă telegramă de dată mai nouă, s'ar fi întemplat chiar luarea cetății de către Japonezi. Scirea acesta nu este adeverată. Se afirmă însă, că colonele japoneze au dat un asalt cu mare furie contra porții apusene a cetății, însă Rușii i-au respins cu mare succes. În lupta această Japonezii au pierdut vr'o 5000 de omeni.

SCIRILE DILEI.

7 (20) Iulie.

Epopea pictorală a lui Ștefan cel Mare. La vitrina diarului „*L'Indépendance Roumaine*“ au fost expuse tablourile relative la epopea pictorală a lui Ștefan cel Mare de pictorul O. V. Obedeau. Tabloul Nr. 1 reprezintă retragerea regelui *Matiaș Corvin*, care s'a retras în plină debandadă de la *Baia*, în noaptea de 14 spre 15 Decembrie 1465, surprins și bătut cumplit de Moldoveni. Insuși craiul *Matiaș Corvin* abia a putut scăpa, purtând trei răni. Tabloul e bine executat, cu sentiment, și reproduce admirabil scenele învălmășeii și a cumpletei debandade. Al doilea tablou ne reprezintă pe aprodul *Porice*, care i-a dat calul său lui Ștefan cel Mare, în lupta de la *Schea*, eroul pierdîndu-și pe al său. Ștefan a încălecat pe cal după ce s'a plecat aprodul *Porice*, fiind mic de stat. Tabloul Nr. 3 ne reprezintă memorabila luptă și zdrobirea Otomanilor lângă *Podul Inalt* din *lunca Vasluiului* unde Ștefan cu

37.000 de soldați bate pe *Soliman Eunuclul*, comandantul a 150.00 de Turci. Tabloul Nr. 4 reprezintă pe călăreții moldoveni, zdrobind hordale prădătoare ale Tătarilor la marginea pădurii de lângă satul *Lipia*. Tabloul Nr. 5 reprezintă bătălia din pădurea *Cosminului*, din 26 Octombrie 1497, unde Ștefan *Voevod* bate cumplit pe regele *Albert* al *Poloniei*. Tabloul e admirabil. Tabloul Nr. 6 reprezintă înmormîntarea lui Ștefan cel Mare și Bun. în Iulie 1504. Tabloul redă totă liniștea și seninătatea morții eroului, care murea convins de faptele-i mărețe și de asigurarea țării. În fine, în tablourile d-lui *Obedeau* sunt reconstituite scenele istorice cu mult talent și simț artistic.

Asasinarea lui Andreiew, despre care am adus scire în ultimul număr, s'a întîmplat pe promenada orașului *Adsakent*, unde fiind *Duminecă* era adunată lume multă spre a asculta concertul. *Andreiew* eșia altă-dată însoțit de un fecior, dîr acuma a ieșit singur, cu toate că primise o mulțime de scrisori amenințătoare anonime. Primul glonț l'a nimerit în spate și *Andreiew* a căzut la pămînt. După aceea s'au mai descărcat încă cinci glonțuri asupra lui. *Atentatorul* a fugit. Se crede, că era *Armean*. *Andreiew* îi prigonina strașnic pe locuitorii armeni din *Caucas*, confiscându-le drepturile și asuprindu-le biserica. *Armenii* au constituit un comitet revoluționar spre a teroriza funcționarii rușesci. Nu de mult au manifestat sgomotos în *Elisvestpol* contra asupririlor. *Andreiew* s'a dus personal în fața demonstrațiilor și a împuşcat cu revolverul pe un tînr armean. *Polția* a dat apoi o salvă, omîrînd numeroși *Armeni*. Se vede, că comitetul și-a răsunat acum asupra locuitorului de guvernor.

Inmormîntarea lui Krüger. Guvernul engles a încuviințat, ca înmormîntarea corpului ex-președintelui *Krüger* să se facă în *Transvaal*.

Patriarhatul și Aromânii. Ziarul „*Politische Correspondenz*“ află din *Constantinopol*, că *Patriarhatul* ecumenic primesc încontinuu de la mitropolii grecești raporturi asupra succesorilor propagandei aromâne. *Mitropolitul* din *Florina* a constatat în câte va biserici, că toate cărțile liturgice grecesci au fost substituite cu cărți scrise în limba aromânească, dîr cu alfabetul grecesc. *Patriarhatul* a dat ordin episcopilor să combată propaganda aromânească cu toate puterile lor. Se spune, că consulatul român recomandă moderatie și calm aromânilor în acțiunea lor, ca se nu se întîmple o ruptură cu *Patriarhatul*. *Dorința* este ase ajunge la scop prin o înțelegere pacinică cu *Patriarhatul*, prin ajutorul *Porții*.

Schițe de plan pentru teatru arenă. La librăria *Zeidner* din localitate se află espuse pentru câte-va zile schițele de plan pentru teatrul-arenă, ce se proiectează a se zidi în *Brașov*. Aceste schițe sunt executate de d-l pictor *Bulhardt* și arhitectul *G. Dușoiu*. Materialul, ce se va întrebuița la zidire, este lemn, er îmbrăcarea și ornamentica: ciment și gips. Felul zidirei este analog cu cel întrebuițat la zidirile de la espuziții cari adesea au o înfățișare monumentală, cu tot materialul neveritabil întrebuițat la zidirea lor. Atît esteriorul, cît și aranjamentul intern sunt foarte reușite. Teatrul este proiectat pentru 1004 persoane și are 13 espîri, prin ceea ce evacuarea s'ar pute face foarte repede. Scena este proiectată conform aranjamentelor celor mai moderne. Împrejurul scenei se află garderobe pentru actori și magazinelne de requisite etc. Lucrarea dovedește, că proiectanții au făcut studii consciențioase și s'au ocupat din adins cu tehnica zidirilor de felul acestora.

Inaugurarea monumentului lui Pasteur. Monumentul lui *Pasteur* a fost inaugurat *Duminecă* pe piața *Breteuil* (*Paris*). Ceremonia a fost presidată de d. *Loubet* în prezența corpului diplomatic, al lumii oficiale și a corpului universitar. *D-na Loubet* se găsea într'o tribună cu *dômnna Pasteur*. Discursurile au fost pronunțate de d. *Chaumié*, ministrul instrucțiunii publice, de d. *Deselves*, prefectul departamentului *Senei*, de președintele consiliului municipal al *Parisului*, care a făcut elogiul lui *Pasteur*. Mai multe corone a fost depuse la baza monumentului.

Diariști maghiari la serbarea din Putna. Sub titlul acesta „*Bud. Hirap*“ spune, că redactorul unei foi litografiate din *Budapesta*, *Bakcsy Kornel*, împreună cu colaboratorul său *I. Zászlo* au fost de asemenea la *Putna*. *La hanchet* un student din *București* i-s'a adresat lui *Bakcsy* cu următoarele cuvinte:

— D-ta cine ești și ce cauți aici?

El nesciind bine românesce, în locul lui a răspuns colaboratorul său. Pe toți i-a frupat vorba curată românească a lui *Zászlo* și l'au întreat: „*Dér d-ta cine ești?*“

— Sunt cetățen ungar de naționalitate română, a răspuns *Zászlo*.

Atunci studentul a început să răcnescă: „*Uitați-vă! Asta-i un renegat! Aștia se vînd pe banii guvenului unguresc, ca să facă spionaj.*“

Toți s'au întors spre diariștii maghiari și mulți au sărit de la locurile lor.

Se auđiau strigăte: *Aceștia au denunțat și pe univesitarii din Budapesta. Să nu tolerăm printre noi asemenea indiviđi! Afară cu bestiile!*—

Atunci a sărit *Carl Kluger*, redactorul de la „*Czernovitzer Tagblatt*“ și i-a scos pe cei doi Unguri ocrotindu-i în casa unui *Neamț* din apropiere. De aici au fost duși cu escorta la *Cernăuți*. — Si non e vero, e ben trovato.

Logodnă. *Ana-Letiția Avram* și *Constantin Dima* logodiți. Iulie 1904 *Deva-Hunedóra*.

D-l medic primar al spitalului civil din Brașov. *Dr. Walter Krauss*, s'a reintors din concediu și cu ziua de 21 Iulie și-a reluat activitatea.

Explosie la Mărcuța. Alaltă-eri, pe când se făceau experimente de vivisecțiune cu un căne la spitalul de nebuni *Mărcuța* din *București*, o lampă de spirit a făcut explozie, acoperind în flacări pe medicul *Dr. Șunda* și asistenții lui. *Asistentul Cohn* a fost grav rănit pe când ceilalți au scăpat cu răni ușore. Detunătura a produs printre nebuni o mare panică și îngrijitorii numai cu mare greutate au isbutit să-i liniștescă.

Coincidențe ciudate. Dilele acestea a repausat în Iași sotia unui contabil cu numele *Ballo*. În viața repausatei a jucat un rol însemnat numărul 27. Așa ea s'a născut la 27 Iulie, s'a logodit la 27 a lunii și s'a cununat tot la 27. A avut trei copii și fie-care s'a născut la 27 a lunii. S'a îmbolnăvit la 27 și a murit la 27 Iunie în ultima lună a etății sale de 27 ani.

Trupa teatrală berlinesă de sub direcția *D-lui Erichsen*, în turneele de vară s'a oprit câte-va seri și în orașul nostru. Spiritualele bucați predate cu totă consciențiositatea de artiștii, cari de altfel mulți dintre dînșii s'au distins pe scena dela „*Residenz Theater*“ din *Berlin*, au produs și asupra publicului brașovean cea mai bună impresie. Fiecare la locul său, lipsiți cu totul de acel tupeu nesuferit, vedut atât de des la actorii de provincie, artiștii din acesta trupă se achită cît se pôte de frumos de rolurile lor. Se ved scene de-un ansamblu ireproșabil. Publicul *Brașov* n a rămas foarte mulțumit de trupa *D-lui Erichsen* și credem că acelaș efect îl va face și în diferitele orașe din *România*, unde — după cum suntem informați — va pleca în curînd.

Rectificare. În telegrama printului *Vladimir Ghica* publicată în numărul de eri al diarului nostru în loc de „predecesorul lor“ să se cetescă, „predecesorul său“.

Petreceri.

Măestrii români din Lugos aranjază o petrecere de vară la 2 August n. în grădina hotelului „*Concordia*“. Beneficiul net destinat pentru scopuri filantropice. În pauză se va reprezenta „*Barbu Lăutarul*“ canțonetă de *V. Alexandri*.

Bal în Șomcuta-mare. Inteligența română din *Șomcuta-mare* și împrejurime invită la balul ce se va aranja la 3 August n. 1904 din incidentul adunării despărțimîntului *Sălăgian-Chioran* al „*Asociațiunii* pentru lit. română și cult. pop. român“ în sala hotelului central din *Șomcuta-mare* în beneficiul bisericeii gr. cat. din localitate și al despărțimîntului. Începutul la 8 ore s'era. Prețul de intrare 2 cor. de persoană.

Ofertele generose și contribuiriile peste taxa de intrare se vor publica prin diare. La gara din *Hosufalău* în ziua premergătoare petrecerii la 2½ ore p. m. vor sta trăsuri la dispoziția on. ospetii, cari atît pentru trăsura cît și pentru înquartirare, sunt rugați să se însinua la d-l *Teodor Blaga* înveț. pens. în *Șomcuta-mare* (*Nagy Somkut*).

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1904

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru *Austro-Ungaria*: Pe un an 24 corone, pe șese luni 12 corone, pe trei luni 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru *România și străinătate*: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME SCIRI.

Cifu, 20 Iulie. Nisce barcagii sosiți din *Port-Arthur* spun, că *Japonezii* au ocupat cu 14.000 de omeni un fort spre ost de *Port-Arthur*. Înainte de a-le fi sosit însă rezervele, Rușii i-au incunjurat și, explodând minele, au nimicuit pe toți *Japonezii*.

Diverse.

Impozitul asupra pisicilor. Societatea englesă a amicilor animalelor, fondată sub auspiciile parohiei din *Westminster*, a discutat în ultima sa. adunare generală, cestiunea impozitului asupra pisicilor. *Raportorul* s'a pronunțat pentru o taxă de 12 fr. 50 centime asupra fie-cărei pisici ceea ce a provocat proteste energice din partea unui mare număr de dame, cari asistau la întrunire. Discuțiunea a devenit sgomotosă, mai cu sêmă când un orator a emis părerea, că pisicile sunt animale rău făcătoare, cari umblînd noaptea turbură liniștea locuitorilor. În cele din urmă considerațiunile fiscale au triumfat. În *Anglia* sunt aproape 6 milioane de pisici din cari 2 milioane trăesc în stare de vagabondagiū; rîmân încă 4 milioane asupra cărora se pôte pune taxă: a 12 fr. și 50 de cap, acesta ar da statului frumosul venit de 50 milioane de franci. Majoritatea adunării a fost convinsă de eloquența acestor cifre și s'a decis să se trimită o deputațiune către ministrul finanțelor pentru a cere înființarea unui impozit asupra pisicilor.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Iulie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamînat, ca să nu li-se întreprupă regulata espedare a diarului.

De aci începînd nu vom mai espeda foia celor ce nu și-au reînnoit abonamentul.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil *Traian H. Pop*.

Stabiliment de hydrotherapie
Wällischhof,

stațiune de tren și postă *Brunn-Maria-Enzersdorf*, 30 min. departe de *Viena*.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sîre, massage, electricisare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispozițiune direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Cursul la bursa din Viena.

Din-19 Iulie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	97.15
Impr. oil. fer. ung. in aur 3 1/2%	88.95
Impr. oil. fer. ung. in argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	95.50
Impr. ung. cu premii	206.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	162.25
Renta de hartie austr.	99.40
Renta de argint austr.	99.35
Renta de aur austr.	118.70
Rente de corone austr. 4%	99.35
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.25
Losuri din 1860.	153.—
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.15
Actii de-ale Banței ung. de credit	749.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	638.50
Napoleoniori	19.01
Marci imperiale germane.	117.27 1/2
London vista.	239.62 1/2
Paris vista.	95.05
Note italiene	95.05

Brassóvármegye alispánjától.

Sz. ad. 5652—1904.

Pályázati hirdetés.

Folyó évi június hó 30 án 5652 sz. a. kibocsátott pályázati hirdetés hatályon kívüli helyezése mellett kiadom a következő pályázati hirdetményt:

Minthogy Nekolny József eddigi városi mérnöknek 1903. évi június hó 27-én tartott képviselőtestületi ülés alkalmával főmérnökké történt választása a m. kir. közigazgatási bíróságnak folyó évi április hó 19-én 178. sz. a. kelt ítéletével jogérvényre emelkedett, a megüresedett városi mérnöki állásnak és ezen állás előléptetés útján való betöltésének esérére a városi segédmérnöki állásnak választás útján leendő betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

A mérnöki állás évi 2400 korona törzsfizetéssel és 600 korona lakpénzzel, a segédmérnöki állás évi 1400 korona törzsfizetéssel és 300 korona lakpénzzel, mind a két állás pedig a városi szervezési szabályrendelet 119. §-ában megállapított 5 évről 5 évre ismétlődő ötödéves pótlékkal van öszezekötve.

A városi szervezési szabályrendelet 108. §-a értelmében úgy a városi mérnök mint a segédmérnök a városi segédszemélyzetéhez tartozván a 109 § értelmében élethossziglan választatnak.

A szervezési szabályrendelet 111 §-a értelmében, a városi tisztviselőnek nincs megengedve ipart folytatni, üzleti vállalatnál bel- vagy kültagként résztvenni, továbbá oly mellékfoglalkozást folytatni, mely által szerződészerű függőségi viszonyban jön egyesekkel, vagy testületekkel szemben.

Ugyancsak hivatkozott szabályrendelet 111 §-a szerint a városnál alkalmazott mérnöknek és műszaki tisztviselőnek tiltva van nem városi építmények építésének vezetését elvállalni és bármire is magán praxist folytatni.

Felhívom mindazokat, kik a betöltendő vagy előléptetés folytán netalán üresedésbe jövő állást elnyerni ohajtják, hogy az 1886 évi XXII. t. c. 74 §-ában előírt minősítés gazolása mellett szabályszerűen felszerelt ebbeli folyamodványaikat hozzam f. é. augusztus hó 20-áig d. e. 11 óráig annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Brassó, 1904 július hó 16-án.

Dr. Jekel Frigyes
alispán.

Lucrătoare mare

(170 metri □)

nou construită în apropiere de oraș, pe terenul respectiv, singurul edificiu, cu motor de benzină aranjată pentru exploatare mai mare pentru măsură, lăcătuși, văpsitori etc., este de închiriat imediat.

Informațiunile mai de-aproape se pot lua de la

(1419,2—3) Em. Mayer & Comp.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. ad. 5652—1904.

Concurs.

Scotând din vigore concursul emanat cu data de 30 Iunie a. c. sub numărul 5652 public din nou următorul concurs:

După ce alegerea fostului inginer orașenesc, D-nului Iosif Nekolny de inginer superior, întâmplată în reprezentanța comunală din 27 Iunie 1903, s'a ridicat la putere de drept prin sentința curiei administrative nr. 178 din 19 Aprilie a. c., deschid concurs pentru postul de inginer orașenesc vacant, și în cas de îndeplinire a acestui post prin avansare și pentru postul de inginer asistent orașenesc, care este a se îndeplini prin alegere.

Emolumentele împreunate cu postul de inginer sunt 2400 corone salar fundamental și 600 cor. bani de cvartir, cu postul de inginer asistent 1400 cor. anual, salar fundamental și 300 corone bani de cvartir; ambele posturi însă mai beneficiază în sensul statutului de organizare orașenesc §. 119 de cvinevenii, cari se repetază din 5 în 5 ani.

În sensul §. 106 al statutului de organizare atât inginerul orașenesc, cât și inginerul asistent, aparținând personalului auxiliar orașenesc, se alege pe viață, conform §-ului 109.

În sensul §. 111 al statutului de organizare funcționarii orașenesci n'au voie a purta o industrie, a participa ca membru intern seu extern la vre-o întreprindere industrială, mai departe a continua o astfel de ocupațiune laterală, prin care ar ajunge în dependență contractuală cu vre-un particular seu de vre-o corporațiune.

Tot în sensul §-ului 111 al statutului, inginerul seu funcționarii tehnici aplicați la comună sunt opriți a lua asupra lor conducerea zidirei edificiilor, cari nu sunt comunale, precum și urmarea oricărei practice private.

Invit pe toți aceia, cari doresc a obține postul de îndeplinit prin avansare seu eventual postul devenit vacant prin alegere, să-și înainteze petițiunile lor instruite după normele esistente, și dovedind calificațiunea prescrișă în art. XXII al legii din 1886 §. 74, cel mult până la 20 August a. c. 11 ore a. m la subsemnatul, cu atât mai sigur, cu cât petițiunile, cari vor sosi mai târziu, nu vor fi considerate.

Brassó, 16 Iulie 1904.

Dr. Frideric Jekel,
vice-comite.

AVIS!

Am onore a aduce la cunoștința On. public, că eu începerea de aci am însărcinat pe D-l GREGOR KRISTA fost Ober-Kelner in Berăria cu bere de Budweisz a lui Forkert, cu conducerea Restaurantului și vânzarea de

Vin și Bere la Schwarzburg.

Tot-odată atrag atenția On. public, că se capătă dejun pe zonă cu 20 bani. Mâncări prospete în ori-ce oră a zilei cu prețuri ieftine.

Bere de Pilsner Urquell,

in fie-care și prospeta dela cep, asemenea și în sticle. Vin de masă cu 80 bani. Calități mai vechi și Vinuri nobile litru à 1 cor., 1 cor. 20 bani și 1 coronă 60 bani.

Asigurând un serviciu reel și cu atenție, mă recomand cu totă stima

Rosa Mayer.

Pentru societăți mai mici stă la dispoziție o odale extra.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

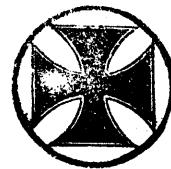
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neurație, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelari. mea se află atestate încurșe din tôte părțile lumii, cari prefuesc cu multă încredințare mea și ori-cine pôte examina aceste a'estate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ose confuș de cu aparatul „Volta“, de ore-că „Cruce-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost opriș și fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țera și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A. / E. colțul strada Kálmán.

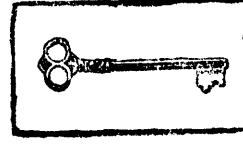
Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și seu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătătoare.

Se capătă pretutinden!

La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

6—00.(725)

AVIS.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și re-inoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“